

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
MADANIYAT VAZIRLIGI
O'ZBEKISTON DAVLAT KONSERVATORIYASI HUZURIDAGI
BOTIR ZOKIROV NOMIDAGI MILLIY ESTRADA SAN'ATI INSTITUTI**

"TASDIQLAYMAN"

**O'zDK huzuridagi Botir Zokirov
nomidagi Milliy estrada san'ati
instituti rektori**

A.Mansurov

2024 - yil "30" august

Ro'yxatga olindi: № BD 60211400-1.19

**NUTQ MADANIYATI
FANINING O'QUV DASTURI**

Bilim sohasi: **200 000 - San'at va gumanitar fanlar**

Ta'lim sohasi: **210 000 - San'at**

Ta'lim yo'naliishi: **60211400- Vokal san'ati (estrada xonandaligi)**

Toshkent – 2024

Fan/modul kodi NM1102	O'quv yili 2024-2025	Semestr 2	ECTS-Kreditlar 2
Fan/modul turi Majburiy	Ta'lif tili O'zbek/rus		Haftadagi dars soatlari 2
1.	Fanning nomi	Amaliy (soat)	Mustaqil ta'lif (soat)
	Nutq madaniyati	30	30
I. Fanning mazmuni <p>«Nutq madaniyati» o'rganilayotgan til fanlari tizimining davomidir. Barkamol nutq, nutq madaniyati ko'nikmalarini egallash, nutqiy vaziyatlarni baholash, muloqot vaziyatiga mos ravishda nutq xatti-harakatlari modelini ishlab chiqish, tinglovchilarga so'z bilan ta'sir qilish, tabiiy ravishda muloqot qilish qobiliyati – bular jamiyatda o'zini ishonchli his qilish va kasbiy faoliyatda muvaffaqiyatga erishish uchun talabalar fanni o'rganish jarayonida egallashlari lozim bo'lgan fazilatlardir.</p> <p>“Nutq madaniyati” fanning maqsadi talabalarimizning o'z ona tillarida uning beqiyos boyligi bo'lgan serjilo so'zlar, teran iboralar, aniq tasviriy ifodalardan unumli foydalangan holda raxon, go'zal, mantiqli, ta'sirli nutq irod qila olishlariga erishishdir. Zamon talablariga mos ravishdagi muloqot madaniyatini, muloqot madaniyatining tarkibiy qismi bo'lgan nutq madaniyatini yuksaltirish yuksak ma'naviyatli va yuqori salohiyatli mutaxassislar tayyorlashning muhim shartlaridan biridir. Shu boisdan ularni adabiy og'zaki va yozma nutq me'yorlari bilan tanishtirish, talabalarning bu me'yor va qoidalardan amaliy foydalana bilish malakasini oshirish, fikr mahsulini nutq sharoiti va vaziyatiga mos ravishda ogz'aki va yozma shakllarda to'g'ri va raxon ifodalash, o'zgalar fikrini to'g'ri va aniq anglash ko'nikmalarini rivojlantirish fanning dolzarb vazifalaridan biridir.</p> <p>“Nutq madaniyati” fani talabalarga hozirgi davr o'zbek adabiy tili asosida qo'llaniladigan notiqlik turlaridan, shuningdek, o'zbek xalqi tarixida shakllangan til boyligidan unumli foydalanişlari uchun bilimlar beradi. Kursning asosiyo o'rganish obyekti jonli nutq, notiqlik san'atining paydo bo'lish tarixi, uning rivojlanishi va takomillashishi va bu sohada shakllangan zamonaviy tajribalarini o'rganishdir.</p> <p>O'qitish jarayonida pedagogik va boshqa o'qitish samaradorligini oshirish bilan bog'liq fanlar tomonidan e'tirof etilgan suhbat, babs-munozara, amaliy mashg'ulot, interfaol darslar yordamida notiqlik san'ati va muomala madaniyatiga doir bilimlar beriladi. Shuningdek, har bir darsning ijodiy tafakkur qilish va mustaqil fikrlashni shakllantirishga ko'maklasha oladigan o'zaro muloqot darajasiga ko'tarilishi uchun harakat qilinadi.</p>			

II. Asosiy qism**Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:****II semestr****1- mavzu. Nutq madaniyati ilmiy fan sifatida.Nutq madaniyatining predmeti va vazifalari.**

Nutq madaniyati – tildan bermalol, maqsadga muvofiq va ta'sirchan tarzda foydalana olishni ta'minlaydigan ko'nikma bilimlar jami. Nutq madaniyati fani o'zbek tilshunosligining amaliy sohasidir. Fan kommunikativlik jihatidan to'g'ri va chirolyi nutq tuzish yo'llarini o'rgatadi, til normalari, tilning vazifalari, nutqda uchrashi mumkin bo'lgan kamchilik va xatolar yuzasidan fikr yuritadi.
 «Nutq madaniyati) fanining boshqa fanlar(tilshunoslik,mantiq, pedagogika,psixologiya,estetika,etika,sotsiologiya,madaniyatshunoslik,adabiyotshuno slik va boshqa fanlar) bilan aloqadorligi.

2- mavzu. G'arbda nutq madaniyati va notiqlik san'ati

Qadimgi G'arbda notiqlik san'ati keng rivojlanishi.O'sha davr notiqligida G'arbda ikki matabning yuzaga kelishi. Gretsiya notiqligi. Rim notiqligi. Gretsiya notiqlik maktabi.Perikl (eramizdan avalgi V asr) o'z davrining yetuk hukmdori va talantli notig'i. Epidokl (eramizdan avval yashagan) ritorika fanining asoschilaridan biri. Koraks (eramizdan avval yashagan) Epidoklning shogirdi.Lisiy. (eramizdan avalgi V-IV asrlarda yashagan) Mashhur sud notig'i va logografi Demosfen. (eramizdan avalgi 384-322- yillarda yashagan)Aristotel. (eramizdan avval yashagan) Rim notiqlik maktabi. Mark Partios Kato yoki Katon. (eramizdan avalgi III-II asrlar)Sitsiron. (eramizdan avval yashagan)“Notiqlik haqida”, “Notiq”, “Brut” (taniqli notiqlar haqida)asarlari.. Mark Fabiy Kvintilian (eramizdan avalgi 35- 96-yillar) “Notiq haqida bilimlar” asari .

3- mavzu. Sharq madaniyati tarixida notiqlik san'atining o'rni

Sharqda notiqlik san'atining shakllanishi. Va'zxonlik, ya'ni balog'a ilmi Qur'oni Karim targ'iboti bilan mustarak holda rivojlanib borishi. Forobiy (873-950) ning “Ritorika haqida kitob” (“Kitob fi-1 xitoba”), Qaffol ash-Shoshiy (903-976) ning “Odob al-bahs” (“Bahs odobi”), Abu Bakr al-Xorazmiy (935-993) ning “Risola”, Yusuf Xos Hojib (XI asr)ning “Qutadg'u bilik”, Mahmud Koshg'ariy (XI asr) ning “Devonu lug'otit turk”, Unsur al-Maoliy Kaykovusning (XI asr) “Qobusnom” nomli nasihatnomma asari. Mahmud az-Zamaxshariyning (1075-1144)ning “Asos al-balogs” “Atvoquz- zahab fi-l-mavoizva-l-xutab” (Xutbalar va va'zlar bayonida oltin shodalar”, Kaykovusning (XI asr) “Qobusnom”, Ahmad Yassaviyning (1041-1167) “Devoni hikmat” Ahmad Yugnakiyning (XII-XIII asrlar)

"Hibatul-haqoyiq", Najmaddin Kubroning(145-1221) "Risolatun adabul-zokirin" ("Zikr aytuvchilar odobi haqida", Taftazoniyning (1322-1392) "Tahzib al-mantiq val kalom" ("Mantiq va kalomga sayqal berish"), "Muxtasar al-maoniy" ("Qisqacha ma'nolar"), Ali Husayn Jurjoniying (1339-1413) "Odob ul -munozara" ("Munozara olib borish odobi"), Alisher Navoiyning (1441-1501) "Mahbub ul-qulub", Husayn Voiz Koshifiyning (1440-1505) "Axloqi Muhsiniy" asarlari va boshqalar.

4-mavzu.Alisher Navoiy va nutq madaniyati.

Alisher Navoiy-so'z san'atkori.Shoirning "Mahbub ul-qulub" "Hayrat ul-abror"va boshqa asarlarida nutq va nutq odobi to'g'risidagi fikrlari. O'zbek voizlik san'ati haqida . Voiqlar to'g'risida ma'lumot.

5-mavzu.Madaniy nutqning asosiy kommunikativ sifatlari

Madaniy nutqning sifatlari.Nutqning to'g'riliqi. Nutqning aniqligi, Nutqning mantiqiyligi. Nutqning sofligi. Nutqning boyligi. Nutqning jo'yaliligi. Nutqning ifodaliligi.. Nutqning qisqaligi.

6- mavzu. Adabiy til me'yorlari Talaffuz,imlo,morfologik,sintaktik, uslubiy me'yorlar va notiqlik san'ati

Adabiy til me'yorlari kishilar nutqiy jarayonining yo'naltiruvchisi. Adabiy til me'yorlari-nutq madaniyatining markaziy tushunchasi Adabiy til me'yorlari nutqimizdagи lisoniy birlklarning qo'llanilishini tartibga soluvchi vosita ekanligi.. Adabiy tilning umumiyligi me'yorlari tilning barcha sathlarida qo'llanayotgan tizimlar yig'indisi.O'zbek adabiy tili me'yorlari. Madaniy nutqning talaffuz me'yorlari. Madaniy nutqning leksik me'yorlari. Madaniy nutqning morfologik me'yorlari. Madaniy nutqning sintaktik me'yorlari. Madaniy nutqning imloviy va punktuatsion me'yorlari. Madaniy nutqning uslubiy me'yorlari. Adabiy til me'yorlarini egallash nutq madaniyatini shakllantirishning asosiy omili ekanligi. Adabiy til me'yorlarini egallahsga xalaqit beruvchi ba'zi holatlar, sabablar.

7-mavzu.Nutq shakllari. Munozarali va epideytik nutq

Nutq muloqotning bir ko'rinishi sifatida. Nutqning og'zaki va yozma, rasmiy va norasmiy turlari. Nutq va mantiq. Madaniy nutq tushunchasi. Nutq, notiqlik va voizlik.

8-mavzu. Nutq madaniyati va muloqot odobi. Nutqiy etiket. Oraliq nazorat.

Muloqot odobi. Nutqiy etiket. So'zlash, tinglash, telefonda, mehmondorchilikda, jamoat joylarida, o'zini tutish etiketi.

9- mavzu. Nutq uslublari. So'zlashuv uslubi ,ilmiy uslub va boshqa uslublar

Uslubiyat.Nutq uslublari turlari. Jonli so'zlashuv uslubi. Ilmiy uslub. Rasmiy uslub. Publisistik uslub va badiiy uslub.

10-mavzu.Nutq madaniyati va ommaviy nutq.Notiq va auditoriya

Ommaviy nutq. Notiqlik haqida.Notiq va tinglovchilar. O'qituvchi nutqiga qo'yiladigan talablar Madaniy nutq malakasi – o'zbek adabiy tili va uning me'yorlarini egallash ekanligi. Sharqda madaniy nutq malakasining shakllanishi va takomillashuvida ta'limning o'rni. Nutq madaniyatini egallashda mustaqil shug'ullanishga e'tibor. Til o'rganishning muhimligi. Badiiy adabiyotni o'qishga e'tibor. Qiziquvchanlik. Maqsad intilish . Atoqli notiqlar, so'z ustalarining tajribalarini o'rganish. Nutqiy did, nutqni nazorat qilish, nutq so'zlashdan o'zini olib qochmaslik.

11-mavzu.O'zbek tilining frazeologik birliklari.Maqollar,iboralar

Nutq jarayonida maqollarning iboralarning o'rni.Maqol va iboralar xalq og'zaki ijodining bebafo durdonasi ekanligi.Fikrni ixcham,lo'nda,ta'sirli ifodalashda maqollarning ahamiyati..Gulxaniyning "Zarbulmasal" asari.

12-mavzu.Nutq madaniyati va tilning tasviriy vositalari.

Badiiy tasvir vositalari. Ko'chma ma'nolar. Ma'no ko'chish usullari: Metafora – tashqi shakliy o'xshashlikka asoslangan ma'no ko'chish turi.. Sinekdoxa – qism bilan butunni atash orqali ma'no ko'chishi. Kinoya – zid ma'noga asoslangan ma'no ko'chishi. Vazifadoshlik – vazifasiga ko'ra ma'no ko'chishi. Troplar va uning turlari.Epitet. O'xshatish. Mubolag'a.

13-mavzu.Nutq madaniyati va nutq texnikasi.Urg'u va to'xtam.

Intonatsion vositalar. Nutq texnikasi jonli,tovushli nutq va uning barcha unsurlarini to'g'ri vogelantirgan ko'nikma va malakalar yig'indisi, fonatsiya jarayoni,diksiya,urg'u, to'xtamlar ustida ishlash.

14-mavzu.Nutq uchun mavzu tanlash. Matn –kengaytirilgan hukm. Nutqning asosiy maqsadi (ko'ngilochar,axborot,targ'ibot)

Matn turlari. Nutqning asosiy maqsadini anglagan holda matn yaratish.

15- mavzu. Gapdagি sintaktik bog'lanishlar.**Yakuniy nazorat**

Gap va matnlarda sintaktik bog'lanishlar. Sintaktik bog'lanishlar yuzasidan topshiriqlar bajarish.

III.“Nutq madaniyati” kursini o‘qitishda quyidagi vazifalar belgilandi:

- davlat tili siyosatini o‘rganish.
- talabalarning nutq madaniyati va notiqlik san’ati sohasidagi nazariy bilimlarini kengaytirish.
- talabalarning nutq madaniyatini takomillashtirish.
- talabalarning notiqlik mahoratini oshirish.
- voizlik san’ati va va’xonlik madaniyatini o‘rgatish
- davlat tilida rasmiy-idoraviy ishlarni o‘qitish malakasini hosil qilish.

Demak, “Nutq madaniyati” kursi talabalarning davlat tili siyosati, “Davlat tili haqida”gi Qonunni mukammal singdirishga xizmat qiladi, nutq madaniyati, notiqlik va voizlik san’ati borasidagi bilimlarni kengaytirishda va amaliy ko‘nikmalarini takomillashtirishda yordam beradi. shaxsiy va ijtimoiy faoliyatida til imkoniyatlardan mukammal foydalanishni, o‘zbek tilida ish yuritish va rasmiy-idoraviy hujjatlarni tayorlash madaniyatini shakllantiradi.

“Nutq madaniyati” kursi hozirgi zamon o‘zbek adabiy tili asosida vujudga keladigan barcha nutq turlari, adabiy tilga asos bo‘lувchi xalq tili va shevalari ham nutq madaniyatiga daxldordir. Nutq madaniyati sohasi esa adabiyotshunoslik, poetika, estetika, etika, pedagogika, mantiq, ruhshunoslik, siyosatshunoslik sohalari bilan bog’liq. Milliy mustaqillik mafkurasining tarkibiy qismi hisoblanmish davlat tili siyosati va unga oid huquqiy hujjatlar nutq madaniyatining asosiy ashyolaridandir. Notiqlik va voizlik san’atiga oid asarlar, o‘zbek madaniyati nutqiga asos bo‘lgan milliy adabiy meros namunalari, o‘zbek milliy hujjatchiligi hamda davlat tilida ish yuritish qonun-qoidalari majmuasi, O‘zbekistondagi va jahondagi siyosiy arbob va notiqlarning nutqlari fanning asosiy obyektlari bo‘lib hisoblanadi.

IV. Mustaqil ta’lim va mustaqil ishlar

- mavzu bo‘yicha rasmiy axborot tayyorlash;
- mavzu bo‘yicha referat tayyorlash;
- mavzu bo‘yicha elektron taqdimot (RRT) tayyorlash;
- mavzu bo‘yicha albom tayyorlash;
- mavzu bo‘yicha loyiha yaratish;
- mavzu bo‘yicha dialogik matn tuzish;
- mavzu bo‘yicha monologik matn tuzish;
- terminlar lug‘atini tuzish;

- matnni o‘zbek tiliga tarjima qilish;
- badiiy asarni mutolaa qilish;
- she’r yodlash;
- mavzu bo‘yicha bahs-munozaraga tayyorlanish;
- esse yozish;
- maqola yozish;
- maqolaga taqriz yozish;
- hikoya tuzish;
- ommabop maqola tayyorlash;
- reportaj tayyorlash;
- berilgan mavzuda klaster tuzish;
- mavzuga oid so‘zlardan krossvord tuzish;
- ma’lumotlardan jadval tuzish;
- ish yuritish hujjatlaridan namunalar tayyorlash.

Mustaqil ta’lim uchun tavsya etiladigan mavzular:

Mashg‘ulotlar shakli: mustaqil ta’lim (MT)

Soat

Qadimgi, o‘rta asrlar va Uyg'onish davridagi ritorikaning rivojlanish tarixi 6

Nutq sifati mezonlari. 6

O‘zbek tilining vizual va lingistik vositalari. 6

Sharq mutafakkirlarining nutq va nutq odobi haqidagi qarashlari. 6

Adabiy til milliy tilning me'yoriy shakli sifatida. Me'yor - madaniy kategoriya sifatida. 6

V. Ta’lim natijalari/Kasbiy kompetensiyalari

Talaba bilishi kerak:

- tili mansub bo‘lgan til oilasi va guruhi, o‘zbek tilining fonetikasi va morfologiysi, o‘zbek tilining gap qurilishini;
- o‘zbek tilining so‘z boyligi, xususan, ixtisoslik leksikasining qo‘llanishi, ma’nolari, sinonimiyasи va uslubiy xususiyatlarini;
- o‘zbek tilining publisistik va ilmiy uslubini;
- rasmiy-idoraviy nutq uslubi xususiyatlari va davlat tilida hujjat tuzish, ish yuritish madaniyatini;
- o‘zbek tilida sintaktik jihatdan to‘g‘ri gap tuza olishni;
- bog‘lanishli matn tuzish, uni ijodiy o‘zgartirish, qisqartirish va kengaytirishni;
- tanlagan sohasidagi axborot materiallarini o‘zbek tiliga va aksincha o‘z ona tiliga erkin tarjima qilishni;

- og'zaki va yozma nutqda o'zbek tilining grammatic qoidalari qo'llay olishi, o'z ixtisosligi bo'yicha o'zbek tilida maqola, risolalar tayyorlashda lug'atlardan foydalana olishni;
- so'zlarni o'rinali qo'llay olish, o'qish va keyingi mehnat faoliyati jarayonida o'zbek tilida muloqotga kirisha olish, yetarli yozma va og'zaki savodxonlikka ega bo'lishni;
- o'zbekcha nutqning barcha uslublarida bitilgan matnlarni o'rganishda egallagan bilim va ko'nikmalarini qo'llash, o'zbek tilida ish yuritish ko'nikmalarini o'z faoliyatiga tatbiq eta olish va ixtisosligi sohasidagi kitob, maqolaga taqriz yoza bilish, boshqalar fikriga munosabat bildirish, turli nutqiy vaziyatlarda o'z fikrini o'zbek tilida asosli bayon qilish ko'nikmalarini egallashi lozim. Shuningdek, o'zbek tili fanini davlat tili sifatida puxta egallash uchun har bir talaba o'zbek tilining og'zaki va yozma nutq shallarini to'liq o'zlashtirishi, uning so'z boyligidan grammatic bilimlar asosida to'g'ri foydalana bilishi, kundalik turmush va tanlangan ixtisosligiga oid mavzularda o'zbekcha erkin muloqotga kirisha olishi zarur. Shunga ko'ra, talabalar o'zbek tili fanidan:
  - umumiy o'rta va o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi negizida o'zbek tilining fonetikasi, grammaticasi bo'yicha egallagan bilimlarini to'ldirishi va rivojlantirishi;
  - o'zbek tilining so'z boyligi, soha atamalaridan gap tuzish va uni nutq uslublarida tog'ri qo'llashda foydalana bilishi;
  - kasbiy atamalarni tushunishi, ularni mutaxassisligi mavzusidagi muloqotda mustaqil qo'llay olishi;
  - milliy va umuminsoniy qadriyatlar, mutaxassisligiga oid mavzularda bog'lanishli matn tuza olishi va bunday matnlarni tarjima qilishi;
  - o'zbek xalqining tarixi, an'analari, urf-odatlari, mustaqil davlatimizning ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyoti to'g'risidagi turli nutqiy vaziyatlarda erkin muloqotga kirisha olishi;
  - ixtisoslikka oid ilmiy atamalarni to'g'ri o'qish, ma'nosini izohlay bilish, ular ishtirokidagi gaplarni sintaktik jihatdan to'g'ri tuzishni bilishi va amalda qo'llay olishi.
  - o'z fikrini og'zaki va yozma tarzda o'zbek tilining grammatic qoidalari, me'yorlariga amal qilgan holda mustaqil ifodalashi;
  - o'z ixtisosligi bo'yicha lug'atlardan foydalangan holda maqola, turli rasmiy ish hujjalarni tayyorlay bilishi;
  - davlat tilida yetarli yozma savodxonlikka ega bo'lish, ish yuritish ko'nikmalarini mehnat faoliyatiga erkin tadbiq eta bilishi;
  - o'zbek tilining lug'aviy boyligi va ixtisoslik atamalaridan o'rinali foydalanish, ular yordamida o'z fikr-mulohazalarini asosli bayon etish tajribasiga ega bo'lishi zarur.

VI. Ta'lif texnologiyalari va metodlari:

- kichik guruhlarda ishslash;
- klaster usulidan foydalanish;
- blitz-test;
- “Kim tezroq? Kim ko‘proq?” texnikasidan foydalanish.
- ommaviy, juftliklarda ishslash

VII. Kreditlarni olish uchun talablar:

Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to‘la o‘zlashtirish, tahlil natijalarini to‘g‘ri aks ettira olish, o‘rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo‘yicha yozma ishni topshirish.

Fan bo‘yicha talabalar bilimini baholash va nazorat qilish me’zouları

Baholash usullari

Og‘zaki javob orqali o‘tkaziladi. Oraliq va yakuniy nazoratlar Fanning xususiyatidan kelib chiqqan holda 2 marotaba (og‘zaki) o‘tkazilishi mumkin.

Baholash mezonlari

5 «a’lo»

- Nazariy materiallarni to‘liq o‘zlashtirilgan
- Talaba mustaqil xulosa va qaror qabul qiladi
- Mustaqil mushohada yuritadi
- Olgan bilimini amalda qo‘llay oladi
- Fanning mohiyatini tushunadi,biladi,ifodalay oladi.

4«yaxshi»

- Talaba mustaqil mushohada yuritadi
- Olgan bilimini amalda qo‘llay oladi
- Fanning mohiyatini tushunadi,biladi
- Ifodalay oladi hamda fan bo‘yicha tasavvurga ega deb topiladi.

3«qoniqarli»

- Talaba olgan bilimini amalda qo‘llay oladi
- Fanning mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi.

2«qoniqarsiz»

	<ul style="list-style-type: none"> - Talaba fan dasturini o'zlashtirmagan - Fanning mohiyatini tushunmaydi, hamda tasavvurga ega emas deb topiladi.
	<p style="text-align: center;">Asosiy adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bekmirzaev N., Notiqlik san'ati asoslari.-T., 2010y. 2. Maximudov N., Nutq madaniyati.-T., 2014y.. 3. Babayeva D. Nutq o'stirishi nazariyasi va metodikasi. -T., 2020 y. 4. Bekmirzaev N., Muallimning yon daftari, "Muhammarr" nashriyoti.-T., 2006y. 5. Bekmirzaev N., Nutq madaniyati va notiqlik asoslari.-T., 2012y. 6. Bekmirzaev N., Notiq, nutq, xulq.-T., 2014y. 7.Qo'ng'irov A., Begmatov R., Tojiev Y. Nutq madaniyati va uslubiyat asoslari.-T., 2002. <p style="text-align: center;">Qo'shimcha adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olıyjanob xalqımız bilan birga quramiz. –T.: "O'zbekiston", 2017.-488 b. 2. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon, Demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti lavozimiga kirishish tantanali marosimiga bag'ishlangan Oliy Majlis palatasining qo'shma majlisidagi nutq. –T.: "O'zbekiston", 2017.-32 b. 3. Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini takominlash-yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi qabul qilinganining 24 yilligiga bag'ishlangan tantanali marosimdag'i ma'ruza. 2016-yil 7-dekabr.–T.: "O'zbekiston", 2017.-32 b. 4. 2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha harakatlar strategiyasi. (elektron versiyasi). <p style="text-align: center;">Internet resurslar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. www.ziyonet.uz 2. best.narod.ru 3. www.interlit2001.com 4. www.poezia.uz 5. www.philology.ru 6. www.slovari.ru 7. gramschool.narod.ru 8. www.centr-zlatoust.ru 9. www.ziyonet.uz 10. www.pedagog.uz 11. www.tdpu.uz 12. www.edu.uz. 13. www.tdpu-INTRANET.ped

	14. www.ziyonet.uz/ru/library
	Fan dasturi Oliy ta'lif yo'nalishlari va mutaxassisliklari bo'yicha O'quv-uslubiy birlashmalar faoliyatini Muvofiqlashtiruvchi Kengashning 2024 yil « <u>30</u> » <u>august</u> dagi <u>1</u> - sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan.
	Fan/modul uchun mas'ullar: “O'zbek tili, sport va ijtimoiy fanlar” kafedrasi o'qituvchisi- D.Jumanova
	Taqrizchi: M. Abdullayeva – O'zDK “O'zbek tili va ijtimoiy fanlar” kafedrasi dotsenti.